

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדָּשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

זֵהָר חֻדָּשׁ בְּרֵאשִׁית

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחוּלָק ל- תַּתק"ס (960) קוֹנְטֵרְסִים

ל"ב כְּרִכִּים שֶׁל ל' חֲלָקִים

כַּרְךְ כ"ז - חֲלָק כ"ו

קוֹנְטֵרְס 806

מוֹפָץ לֵאל מִטְרוֹת רוּחַ כֻּלָּל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל לְסִיּוּם כָּל סֵפֶר הַזֵּהָר בְּדִקּוֹת סְפוּרוֹת

"קוֹדֶשׁא בְּרִין הוּא אֹרִייתָא וִישְׂרָאֵל חַד הוּא"

יֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעֵל הַזֵּהָר הַעוֹלָמִי"

אֲדָר א' תְּשַׁע"א לַפ"ק - בַּעֲיֵה"ק בֵּית שְׁמוּשׁ תּוֹכֵב"א

באורייתא בליליא וקם בפלגות ליליא בשעתא דכנסת ישראל אתערת לאתקנא ביתא למלכא והאי אשתתף בהדה והאי אקרי מרי מלכא ויהבין ליה כל יומא מאינון תקוני ביתא, הדא הוא דכתיב ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה, מאן ביתא דכל אינון דמשתתפי בהדה בליליא אקרון ביתה בני ביתה ובגין כך טרף נתן ליראיו, מהו טרף, טרף ממש דאיהו נטלא מאתר רחיקא עילאה, דכתיב (שם לא, יא) ממרחק תביא לחמה, ומאן זכי להאי טרף סופיה דקרא אוכח דכתיב יזכור לעולם בריתו, מאן דאשתדל באורייתא לאשתתפא בהדה בליליא, ולא עוד אלא דצדיק חד עילאה אית ליה לקודשא בריך הוא, והוא אשתתף בהדיה וירתין תרווייהו לכנישתא דישראל (תהלים לז, כט) **וצדיקים ירשו ארץ**, עד כאן לשונו. והטעם שיזכו לסוד הטרף הנזכר במאמר הקמים בחצות מפני שהיא מדה כנגד מדה, כמו שהם גורמים להמשכת הברכות ממקום הקדוש כדכתיב שאו ידיכם קודש, כמבואר בזוהר (פרשת ויקרא דף יג, ע"א) כן ראוי שינתן להם מזונם משם ומכלל הן אתה שומע לאו. הרי מבואר המעלה הגדולה שיש לעוסק בתורה מחצות ואילך ומקשר לילה ביום. וכן ביארו עוד בזוהר (פרשת תרומה דף קלא ע"א) שיש שבח לתפלת שחרית כאשר האדם מחבר עמה תורת עסק הלילה, אמר שם שכאשר מגיע עת הבוקר כדין כרוזא קדים וקרי אתעתדו קדישי עליונים אינון דמבחן למאריהון אתתקנו בשבחי דיממא, כדין אתפרשו יממא מן ליליא, זכאה חולקיה מאן דקם מגו תושבחתא דאורייתא דלעי בליליא בההוא זמנא צלותא דצפרא, עד כאן לשונו. וכן מבואר גם כן במעלתו בריש פרשת ואתחנן, עיין שם, עכ"ל. - **ולומדי הזוהר יזכו לירש במיטב הארץ**].

57. אני לומד זוהר הקדוש

👉 בגימטריא (774) כמנין 👈

אהבה בריאות וממון

[הלומד זוהר הקדוש זוכה להיות אהוב למעלה ונחמד למטה ויבורך בשפע ובריאות בכל עניוין].

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמר בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטר בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

58. גם אני לומד זוהר ביחד

👉 בגימטריא (426) כמנין 👈

שינוי האדם

[לימוד הזוהר הקדוש באחדות חברים משנה את האדם לטובה ונהיה ממש בריאה חדשה].

ביעור חמץ

[בלימוד הזוהר הקדוש בחבורה מבער את החמץ הרוחני].

יין משובח

[אין לך יין עתיק ומשובח (יין גימטריה "סוד") כלימוד הזוהר הקדוש].

59. אני לומד זוהר ביחד

👉 בגימטריא (383) כמנין 👈

איש חסד

[אתה הגומל חסד האמיתי עם כל היהודים, וכל המזכה את הרבים זוכה להבטחת הרשב"י, ועיין זוה"ק פרשת תרומה דף קכ"ד ע"ב] ובזכותך לא עניים וצרות יתומים ואלמנות ונפדה מכל גזירות קשות ואכזריות, שכל הלומד זוהר הקדוש, ובפרט ברבים מרבה רחמים וחסדים לכל העולם וממשיך ישועות ונפלאות כמו שכבר צועקים מאות שנים כל גדולי ישראל (ראה אור הזוהר ותרווה נחת)].

הברכה מצויה

[תלמדו זוהר הקדוש ותגלו לכל ישראל את הזכות העצומה והנפלאה בלימוד הזוהר הקדוש, ותמיד תהיה הברכה מצויה בביתכם ובכל מעשה ידיכם].

קול ברמה

[אמר הנביא ירמיה (פרק לא יד-טז) "כֹּה אָמַר ה' קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחַם עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָנוּ. כֹּה אָמַר

וְדָבַר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשֶׁל, וְאֶלֶף וַחֲמִשָּׁה טַעֲמִים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מַגְלָה עֲמִיקְתָּא וּמְסַתְרָא, וְהוּא הַנּוֹתֵן הַחֲכָמָה וְהַבִּינָה, שְׁנֵאמַר (משלי ב ו) כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וְתִבְוֵנָה עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מָשֶׁל וְאֶלֶף וַחֲמִשָּׁה טַעֲמִים - הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ הוּא מַגְלָה עֲמִיקְתָּא וְנִסְתָּרוֹת, וְהוּא הַנּוֹתֵן הַחֲכָמָה וְהַבִּינָה, שְׁנֵאמַר (משלי ב ו) כִּי ה' יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּיו דַּעַת וְתִבְוֵנָה, עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה.

ר' לוי אָמַר, כְּתִיב (תהלים צב ב) מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה' מְאֹד עֲמָקוֹ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה', זֶה מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם מַעֲשֵׂיו שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מְאֹד עֲמָקוֹ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ, אֵלּוֹ סִתְרֵי תוֹרָה.

רבי לוי אָמַר, כְּתוּב (תהלים צב ב) מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה' מְאֹד עֲמָקוֹ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ. מַה גָּדְלוֹ מַעֲשֵׂיךָ ה' - זֶה מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁהֵם מַעֲשֵׂיו שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. מְאֹד עֲמָקוֹ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ - אֵלּוֹ סִתְרֵי תוֹרָה.

ר' אליעזר הגדול אָמַר, כְּתִיב (מ"א ה כו) וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשַׁלְמָה כַּאֲשֶׁר דָּבַר לוֹ, מִלְמַד שְׁעָמַד עַל דְּקִדּוּקֵי תוֹרָה, אֲבָל עַל עֲמֻקֵּיהָ לֹא עָמַד, וּכְשֶׁבִקֵּשׁ לְעָמוֹד עָלֶיהָ, אָמַר (קהלת ז כג) אֲמַרְתִּי אַחַפְכָּה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי.

רבי אליעזר הגדול אָמַר, כְּתוּב וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשַׁלְמָה כַּאֲשֶׁר דָּבַר לוֹ, מִלְמַד שְׁעָמַד עַל דְּקִדּוּקֵי תוֹרָה, אֲבָל עַל עֲמֻקֵּיהָ לֹא עָמַד. וּכְשֶׁבִקֵּשׁ לְעָמוֹד עָלֶיהָ, אָמַר (קהלת ז כג) אֲמַרְתִּי אַחַפְכָּה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי.

שְׂאֵר ר' דוסתאי לרבי אליעזר הגדול. אָמַר לוֹ: רַבִּי, הַעֲמִידְנִי עַל סוּד זֶה הַפְּסוּקָה, (במדבר כח ו) עֲלַת תְּמִיד הָעֹשִׂיָה בַּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחוּחַ אִשָּׁה לֵה'. אָמַר לֵיהּ, בְּנִי, חֲיִיךָ דָּבַר אֲמַרְתָּ לִּי, שְׁעִדִּין אֵינְךָ רְאוּי לְעָמוֹד עָלָיו, וְלֹא שְׂאֵלְנִי אָדָם עַל זֶה, זוּלָתִי עֲקִיבָא תְּלַמִּידִי, וְעִדִּין הַשְּׂרָשִׁים בְּיָדִי, שְׁמַע רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר בִּינּוֹן שֶׁהִנְצוּ הַפְּרָחִים, אֲכַלְתִּי הַשְּׂרָשִׁים. אָמַר לֵיהּ עֲקִיבָא עֲקִיבָא, מוֹכֵן תִּהְיֶה לְרִיחַ נִיחוּחַ לֵה'. וְעִדִּינן בְּלִיעַת הַמֶּתוּק נִשְׂאָר.

שְׂאֵר רבי דוסתאי לרבי אליעזר הגדול. אָמַר לוֹ: רַבִּי, הַעֲמִידְנִי עַל סוּד זֶה הַפְּסוּקָה, (במדבר כח ו) עֲלַת תְּמִיד הָעֹשִׂיָה בַּהַר סִינַי לְרִיחַ נִיחוּחַ אִשָּׁה לֵה'. אָמַר לוֹ: בְּנִי, חֲיִיךָ דָּבַר אֲמַרְתָּ לִּי שְׁעִדִּין אֵינְךָ רְאוּי לְעָמוֹד עָלָיו, וְלֹא שְׂאֵלְנִי אָדָם עַל זֶה וְזוּלָתִי עֲקִיבָא תְּלַמִּידִי, וְעִדִּין הַשְּׂרָשִׁים בְּיָדִי. שְׁמַע רַבִּי עֲקִיבָא, אָמַר: בִּינּוֹן שֶׁהִנְצוּ הַפְּרָחִים, אֲכַלְתִּי הַשְּׂרָשִׁים. אָמַר לוֹ: עֲקִיבָא עֲקִיבָא, מוֹכֵן תִּהְיֶה לְרִיחַ נִיחוּחַ לֵה'. וְעִדִּין בְּלִיעַת הַמֶּתוּק נִשְׂאָר. יוֹם אֶחָד הָיוּ הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ. אָמַר לוֹ: אִם אֹז אֲכַלְתָּ הַשְּׂרָשִׁים שְׂאֲמַרְתָּ? אָמַר לוֹ: רַבִּי, מִשְׂאֲמַרְתָּ לִּי הַסּוּד, עֲמַדְתִּי עַל תְּכוּנָתוֹ. וְסָח לוֹ אֵיךְ. אָמַר לוֹ: עֲמַדְתָּ וְאֲכַלְתָּ, וְעִדִּין הַבְּלִיעָה מִהַמֶּתוּק נִשְׂאָר. וְאוֹתָהּ שְׁעָה גְלָה לוֹ אַרְבָּעִים סוּדוֹת בַּתוֹרָה.

יוֹמָא חַד הוּוּ אֲזֵלִי בְּאוֹרְחָא, אָמַר לֵיהּ, אֵי כְּדִין אֲכַלְתָּ שְׂרָשִׁים דְּאֲמַרְתָּ. אָמַר לֵיהּ רַבִּי, מִשְׂאֲמַרְתָּ לִּי הַסּוּד, עֲמַדְתִּי עַל תְּכוּנָו. וְסָח לוֹ הָאֵיךְ. אָמַר לֵיהּ עֲמַדְתָּ וְאֲכַלְתָּ, וְעִדִּין הַבְּלִיעָה מִהַמֶּתוּק נִשְׂאָר. וְאוֹתָהּ שְׁעָה גְלָה לוֹ אַרְבָּעִים סוּדוֹת בַּתוֹרָה.

עד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים רָאָה מַעֲזָן מִים

עַד דִּהוּוּ אֲזֵלִי, חֲמוּ חַד מַעֲזִינָא דְּמֵיא, יִתְבוּ

תמן. אמר ליה ר' אליעזר, עקיבא, תא ואחזי לך נביעא דמיא, דקא פתחי מיא, ויצלילין ונזליון, כהא דכתיב (שה"ש ד טו) באר מים חיים ונזלים מן לבנון. ועל הדא פסוקא, גילה לוי שיחת מלאכי השרת, שיחת כוכבים ומזלות, וידיעת חלוני חמה בעתותיו וזמניו, שיחת דקלים ועופות, ושדים ורוחות, וידיעת התקופות והעיבורים.

אחד. ישבו שם. אמר לו רבי אליעזר: עקיבא, בא ואראה לך נביעת המים, שפותחים מים, ויצלילים ונזללים, ככתוב (שדר"ה טו) באר מים מים ונזלים מן לבנון. ועל הפסוק הזה גלה לוי שיחת מלאכי השרת, שיחת כוכבים ומזלות, וידיעת חלוני חמה בעתותיו וזמניו, שיחת דקלים ועופות, שיחת הרוחות, ידיעת התקופות והעיבורים.

באותה שעה, בכה רבי עקיבא. אמר ליה על מה קא בכית. אמר ליה, אוי לדור שיהיו יתומים ממך. אמר לו, אל תאמר כך, אלא ווי לדור שיהיו יתומים בלי אב, בלי חכם מורה, ולא תלמיד הוגה. וימים יבואו, שכל הדור יהיו חצופים ועזי פנים, ותשתפח תורה, ואין דורש ואין מבקש. והמתעורר לבו בתורה, יהיה נבזה וחדל אישים, ווי לדרא ההוא פד ייתי ההוא דרא.

באותה שעה בכה רבי עקיבא. אמר לו: על מה אתה בוכה? אמר לו: אוי לדור שיהיו יתומים ממך. אמר לו: אל תאמר כך, אלא אוי לדור שיהיו יתומים בלי אב, בלי חכם ומורה, ולא תלמיד הוגה. וימים יבואו שכל הדור יהיו חצופים ועזי פנים ותשתפח תורה, ואין דורש ואין מבקש. והמתעורר לבו בתורה יהיה נבזה וחדל אישים. אוי לדור ההוא כשיבא אותו הדור.

אמר ליה לית דרא ההוא מתקיים, אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן, פד אינון רכיכין בלבד, וכד אינון קשישין, אורייתא משתפחת מנהון. כי הא דאמר רבי יהודה, מאי דכתיב, (שמואל א א כז) אל הנער הזה התפללתי, הוה ליה למימר אל הבן הזה התפללתי. אלא אמרה חנה, יהי רצון, שבשעה שיגדל ישתדל בעבודת המקום, כמו עכשיו שהוא נער.

אמר לו: אין אותו הדור מתקיים אלא בהבל פיהם של תינוקות של בית רבן, כשהם רכים בלבד, וכשהם קשישים, התורה נשפחת מהם, כמו מה שאמר רבי יהודה, מהו זה שכתוב אל הנער הזה התפללתי? היה לו לומר, אל הבן הזה התפללתי. אלא אמרה חנה, יהי רצון שבשעה שיגדל, ישתדל בעבודת המקום, כמו עכשיו שהוא נער.

וכר אדם שיזכה להיות בזקנותו כמו בנערותו, יזכה למעלת שמואל הנביא, דכתיב (שם ב ט) ומעיל קטן תעשה לו אמו והעלתה לו מימים ימימה. וכי תעלה על דעתך כך, אלא צדקתו וזכותו היה גדל עמו תמיד, בתפלת אמו. ולדעתיה דר' יהודה, מעיל ממש הוה. ואמר רבי, מאי דכתיב, (ויקרא ט לב) מפני שיבה

וכר אדם שיזכה להיות בזקנותו כמו בנערותו, יזכה למעלת שמואל הנביא, שכתוב ומעיל קטן תעשה לו אמו והעלתה לו מימים ימימה. וכי תעלה על דעתך כך? אלא צדקתו וזכותו היה גדל עמו תמיד, בתפלת אמו. ולדעת רבי יהודה, מעיל ממש הוה.

ואמר רבי, מהו שכתוב (ויקרא ט)

מפני שיבה תקום והדרת פני זקן? אמר רבי, בו הוא מוסר ליונק, כלומר, מפני שיבה תקום, קודם שתעלה לשיבה ולזקנה תקום להיות טוב, וכאשר תשפדל להיות טוב בכחורתך, לאחר כן והדרת פני זקן. וסוף הפסוק הזה מוכיח עליו, שעל זה נאמר ויראת מאלהיך.

רבי יצחק אמר, תחלת כל העולם ובנינו לא נברא אלא על היראה, להיות אדם בעל יראה לשמים ובעל יראה לבריות. ממה שכתוב (בראשית א) בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ את השמים - להיות ירא את השמים, ואת הארץ - להיות ירא לבריות. כמו כן מלמד שכל העולם לא נברא אלא על היראה שנקראת ראשית, שנאמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה', וזהו שכתוב בראשית.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור (בראשית א). רבי חייא פתח, (תהלים צ) אור זרע לצדיק וילישרי לב שמחה. הקדוש ברוך הוא ראה וצפה שהעולם אינו יכול לעמד בלתי היסוד, ואיזהו היסוד שהעולם עומד עליו? הוא הצדיק, שנאמר (משלי י) וצדיק יסוד עולם. וזהו יסוד הראשון שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, והוא נקרא אור, שנאמר אור זרע לצדיק. ועוד, ממה שכתוב (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. נאמר פאן כי טוב, ונאמר להלן (ישעיה א) אמרו צדיק כי טוב.

רבי אומר, זה האור, הוא המלאכים, הוא שנבראו תחלה, קדם כל העולם. ואם תאמר, והרי אנו רואים שהשמים והארץ נבראו תחלה. לא קשיא, דהא שנאמר למעלה עד

תקום והדרת פני זקן. אמר רבי, בו הוא מוסר ליונקא, כלומר מפני שיבה תקום, קודם שתעלה לשיבה ולזקנה, תקום להיות טוב. וכאשר תשתדל להיות טוב בכחורתך, לאחר כן והדרת פני זקן. וסיפא דהאי פסוקא מוכיח עליו, שעל זה נאמר, משמע דכתיב ויראת מאלהיך.

רבי יצחק אמר תחלת כל העולם ובנינו, לא נברא אלא על היראה, להיות אדם בעל יראה לשמים, ובעל יראה לבריות, מדכתיב בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ. את השמים, להיות ירא לשמים. ואת הארץ, להיות ירא לבריות. כמו כן מלמד, שכל העולם לא נברא אלא על היראה, שנקראת ראשית, שנאמר (תהלים קיא) ראשית חכמה יראת ה', וזהו דכתיב בראשית.

ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור. רבי חייא פתח, (שם צג יא) אור זרוע לצדיק וילישרי לב שמחה. הקדוש ברוך הוא ראה וצפה, שהעולם אינו יכול לעמד בלתי היסוד, ואיזהו היסוד שהעולם עומד עליו, הוא הצדיק, שנאמר (משלי כו ה) וצדיק יסוד עולם. וזהו יסוד הראשון שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו. והוא נקרא אור, שנאמר (תהלים צו יא) אור זרוע לצדיק. ועוד, (דף יב ע"א) ממה דכתיב, (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב. נאמר פאן כי טוב, ונאמר להלן (ישעיה ג) אמרו צדיק כי טוב.

רבי אומר, זה האור, הוא המלאכים, הוא שנבראו תחלה קדם כל העולם. ואי תימא והרי אנו רואים שהשמים והארץ נבראו תחלה. לא קשיא, דהא שנאמר למעלה עד

שנאמר למעלה עד כאן, הוא אמר ספור. אלא זה ויהי, הוא הראשון, ומכאן התחילו כל הנבראים.

רבי יהודה אומר, זהו אור הפסא ממש, ומזה האור נבראו שאר כל הנבראים. ממנו נבראו השמים, וכסא נברא בתחלה, שנאמר (ירמיהו י"ב)

כסא כבוד מרום מראשון. רבי אליעזר הגדול אומר, אור המלאכים נברא בתחלה. דכתיב, (בראשית א ג) וירא אלהים את האור כי טוב ויברא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. כלומר, הבדלה נתן הקדוש ברוך הוא יתברך בין זה האור, ובין החשך, שהוא העולם הזה, והשמים הם המבדילים בין העולם הזה ובין אור המלאכים, והם המבדילים בינתיים בין האור ובין החשך.

רבי יוחנן בן זכאי אומר, נתן הקדוש ברוך הוא ממשלה למלאכים על השמים, והשמים על הארץ, וכלם נתלים בכסאו יתברך שמו, להורות כי גבה מעל גבה שמו.

יהי אור (בראשית א.א). רבי אלכסנדראי אומר, הרואה הפוכבים במסלותם חייב לברך. מה מברך? ברוך המסדר את הפוכבים ברכיע. ראה פוכב אחד, אינו מברך. שנים, מברך. ואימתי? כשנהיה הלילה מברך ברוך המעריב ערבים. רבי אומר, אלו פוכבים דקים שדרכיהם מסתלקים על אותו היום מפחד החיות, מברכים שומר עמו לעד. ולפיכך תקנו על דרך זה כל תפלת הערבית.

רבי אלעזר ברבי שמעון הלך לראות את רבי יוסי ברבי שמעון בן לקוניא חמיו. סמוך לקריה ירד הלילה. אמר לרבי יוסי, ראייתו. אמר לו: את כוכב השביט,

כאן, ספור הוא דאמר. אלא זה ויהי, הוא הראשון, ומכאן התחלת כל הנבראים.

ר' יהודה אומר, זהו אור הפסא ממש. ומזה האור, נבראו שאר כל הנבראים. ממנו נבראו השמים, וכסא נברא בתחלה, שנאמר (ירמיהו י"ב) כסא כבוד מרום מראשון.

רבי אליעזר הגדול אומר, אור המלאכים נברא בתחלה. דכתיב, (בראשית א ג) וירא אלהים את האור כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך. כלומר, הבדלה נתן הקדוש ברוך הוא יתברך, בין זה האור, ובין החשך, שהוא העולם הזה. והשמים הם המבדילים בין העולם הזה, ובין אור המלאכים, והם המבדילים בינתיים, בין האור ובין החשך.

רבי יוחנן בן זכאי אומר, נתן הקדוש ברוך הוא ממשלה למלאכים על השמים, והשמים על הארץ. וכלם נתלים בכסאו (כ"א בכוה) יתברך שמו, להורות כי גבה מעל גבה שומר.

יהי אור. רבי אלכסנדראי אומר, הרואה הפוכבים במסלותם חייב לברך. מאי מברך, ברוך המסדר את הפוכבים ברכיע. ראה פוכב אחד, אינו מברך. שנים, מברך. ואימתי, כד הוי ליליא, מברכין ברוך המעריב ערבים. רבי אומר אלין כופרני אדקיניא, דאורחתהון מסתלקין על ההוא ימא, מדיחילו דחנותא, מברכין שומר עמו לעד. ולפיכך תקנו על דרך זה כל תפלת הערבית. ר' אלעזר ברבי שמעון, אזל למחמי לר' יוסי בר' שמעון בן לקוניא חמוי. סמוך לקרייתא, רמש ליליא. אמר לר' יוסי דההו אזיל עמיה, חמית אלין פוכביא דנהירין. אמר שניה הולך עמו: הראית את הפוכבים המאירים הללו? אמר:

זמן רב שאני משגיח בו, ומימי לא אמרו לי על זה כלום.

אמר לו: שני עניינים שמעתי, אחד הוא - שכל מה שעשה

הקדוש ברוך הוא בשמים וכוכבים ומזלות, יש בהם ידיעה והשכל, וכלם עושים שליחותו של הקדוש ברוך הוא, והכוכב הזה שאמרת, אל תאמר ואל תעלה על דעתך שהוא אחד, אלא רבים הם, שאחד תראה בצד הנה, ואחד תראה בצד הנה, ולפעמים שכלם בשעה אחת.

ואני שמעתי מאבא שהם שבעה, ובזמן שמגיע זמנו של כל אחד מהם לומר שירה, מרב השמחה שיש בהם, שולחים את זיונם והולכים לומר שירה.

וענין אחר, ששבעת הכוכבים הללו לא הולכים ולא נוסעים ממקומם, פרט לזמן שקורא לאחד מהם רבון העולם להאיר לאותו מקום שהוא רוצה. שכתוב (ישעיה מ) לכלם בשם יקרא. וכשנוסעים, שולחים זיונם עמהם ללכת.

בשהגיעו לבית חמיו, לא היה שם כשבא, אמר: אתה כאן, ואני באתי לראות פוכב אחד שהיה הולך להשלים את רצון אדונו. אמר לו: מה הוא? אמר לו: פוכב השביט, ואחד מהם ראיתי שהיה הולך למצות אדונו. ישבו שם שלשים יום.

אחר כך השכימו ללכת, כשבא האור, והלך עמו חמיו כמחצית המיל. ברך אותו חמיו, אמר: זוהי השעה שמתקמת ברפת הצדיק. מנין לנו? שכתוב (בראשית א) וירא אלהים את האור כי טוב, כתוב כאן כי טוב, וכתוב שם, (במדבר כד) כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל. אמר לו: אפלו

חמינא אמר ליה פוכבא דשרביטא עידנא סגיאה הוא דאנא משגחנא ביה, ומן יומאי לא אחוו לי על דא כלום.

אמר ליה תרי ענייני שמענא. חדא הוא, דכל מה דעבד קודשא בריך הוא בשמיא, וכוכביא ומזליא, אית בהו ידיעא וסוכלתנו. וכלהון עבדי שליחותא דקודשא בריך הוא. והאי פוכבא דאת אמרת, לא תימא ולא תיסק על דעתך דחד הוא, אלא סגיאין אינון, דחד תחמי בהאי גיטא, וחד בהאי גיטא, וזמנין דכלהון בחד שעתא.

ואנא שמענא מאבא, דשבע אינון. ובזמנא דמטא עידנא דכל חד מנהון למימר שירתא, מסגיאות חדותא דאית בהון, שלחין זיוותהון ואזלין למימר שירתא.

וענינא אחריןא, דאלין שבע פוכביא, לא אזלין ולא נטלין מאתריהון, בר בעידנא דקרי לחד מנהון רבון עלמא למנהר באתר דהוא צבי. דכתיב, (ישעיה מ כו) לכלם בשם יקרא. וכד נטלין, שלחין זיוותהון עמהון למיזל.

כד מטו לבי חמוי, לא היה תמן. כד אתא, אמר את הקא, ואנא אתי למחמי חד פוכבא, דהנה אזיל למשלים רעותיה דמאריה. אמר ליה, מאי הוא. אמר ליה, פוכבא דשביט. וחד מנהון חמית, דהנה אזיל לפיקודיא דמאריה. יתבו תמן תלתין יומין.

רבתר פן אשפימו למיזל, כד הוה אתי נהורא, ואזיל עמיה חמוי כפלגות מיל. ברכיה חמוי, אמר דא היא שעתא דמתקיים ברפתא דצדיקיא. מנא לו, דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב. כתיב הקא כי טוב, וכתיב התם (במדבר כד א) כי טוב בעיני ה' לברך את ישראל.

בְּרַכְתּוֹ שֶׁל כָּל אָדָם מְתַקֵּימָת
בַּשָּׁעָה הַזֹּאת, שֶׁהַשָּׁמַיִם וְהַכּוֹכָבִים
וְהַמַּלְאָכִים אוֹמְרִים שִׁירָה.

וְעוֹד שְׁמַעְתִּי מֵאָבָא, שֶׁבְּרַכָּה
יְתֵרָה הוֹסַפְתָּ לוֹ, וְזוֹהִי שְׁמַחָה,
מִשּׁוֹם שֶׁהַשָּׁעָה הַזֹּאת אוֹמְרִים
הַשָּׁמַיִם, (תהלים יט) וְהוּא כִּפְתָן
יוֹצֵא מִחֻפְתּוֹ. מִה הַחֻפְתָּן כִּפְתָן יוֹצֵא
יֵשׁוּשׁ, כִּף הַיּוֹצֵא לְדָרְךָ יֵשׁוּשׁ
בַּשָּׁעָה הַזֹּאת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר (בראשית א).
שֶׁם שְׁנֵינֵנו אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִהוּ
שֶׁכְּתוּב (ישעיה כא) מִשָּׂא דוֹמָה אֵלֶי
קָרָא מִשְׁעִיר שֶׁמֶר מִה מְלִילָה
שֶׁמֶר מִה מְלִיל וְגו', דְּבַר זֶה
הוֹלֵךְ, כְּמוֹ זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן,
כָּל הַגְּלוּיֹת שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם,
כָּלָם הֵיָה גְלוּי לְכָל, וְהַגְּלוּיֹת
הַרְבִּיעִית לֹא נִגְלָה לְעוֹלָם.
וְאִיזְהוּ גְלוּיֹת הַרְבִּיעִית? זֶה שֶׁהוּא
מִשְׁעִיר, שֶׁהוּא עֲשׂוֹ, וְכְתוּב
(בראשית לו) וַיֵּשֶׁב עֲשׂוֹ בְּהַר שַׁעִיר.
אָמַר רַבִּי, לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ
שַׁעִיר? עַל שֶׁם תִּקְרָה וְחֻקָּה, הַעַל
הַכְּבֵד, שֶׁמוֹנְעִים מֵהֶם הַתּוֹרָה
וְהַעֲבוּדָה. וְזֶהוּ עַל עַל נִשְׁמַתָּם
שְׁנוֹתֵינִים עַל יִשְׂרָאֵל. שַׁעִיר הוּא
תִּקְרָה בְּגִימְטְרִיא, וְזֶהוּ הַגְּלוּיֹת
שֶׁיִשְׂרָאֵל יוֹשְׁבִים בָּהֶן, הוּא מִשָּׂא
דוֹמָה, כְּלוֹמַר בְּחֻשָּׁאֵי, דְּבַר שְׁלֹא
נִגְלָה מִהֶלֶב לְפָה, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה

א) כִּי יוֹם נִקְּם בְּלִבִּי וְגו'.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (דברים לד 1) וַיִּקְבֹּר
אֹתוֹ בְּגִי בְּאַרְצָן מוֹאֵב מוֹל בֵּית
פְּעוֹר, וְכְתוּב (שם) וְלֹא יָדַע אִישׁ
אֵת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. אָמַר
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שׁוֹטִים הֵם
הַמְּחַשְׁבִּים אֵת קֶץ הַמְּשִׁיחַ, דְּבַר
שְׁלֹא גְלוּיֹת לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה

א) כִּי יוֹם נִקְּם בְּלִבִּי. הֶלֶב לְפָה
לֹא גְלָה, וְאַתָּם מִשְׁתַּדְּלִים לְחַשֵּׁב
אֵת הַקֶּץ שְׁלִי?!

בְּזֶה נִרְאָה שְׁלֵשָׁה סִימָנִים כְּתוּבִים
וְהִרְאִיתִי לְדוֹרוֹת הָעוֹלָם

אָמַר לִיה, אֲפִילוֹ בְּרַכְתָּא דְּכָל אָדָם, מְתַקֵּימָת
בְּהַאי שַׁעְתָּא, דְּשָׁמַיָא וְכוֹכְבָיָא וּמְלָאָכָיָא אָמְרִי
שִׁירָתָא.

וְעוֹד שְׁמַעְנָא מֵאָבָא, דְּבְרַכְתָּא יְתֵרָה הוֹסַפְתָּ
לִיה, וְדָא הִיא חֻדוּתָא. מִשּׁוֹם דְּהַאי
שַׁעְתָּא אָמְרִי שְׁמַיָא, (תהלים יט 1) וְהוּא כִּפְתָן יוֹצֵא
מִחֻפְתּוֹ. מִה הַחֻפְתָּן כִּפְתָן יוֹצֵא
יֵשׁוּשׁ, כִּף הַיּוֹצֵא לְדָרְךָ יֵשׁוּשׁ
בַּשָּׁעָה הַזֹּאת.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר. תִּפְתָּן תְּנִינָן, אָמַר רַבִּי
יוֹסִי, מִהוּ דְּכְתִיב (ישעיה כא יא) מִשָּׂא דוֹמָה
אֵלֶי קָרָא מִשְׁעִיר שֶׁמֶר מִה מְלִילָה שֶׁמֶר מִה
מְלִיל וְגו'. אֲזֵלָא הָא מְלִתָּא, כִּי הָא דְּאָמַר רַבִּי
יוֹחָנָן, כָּל הַגְּלוּיֹת שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, כָּלָם
הֵיָה גְלוּי לְכָל, וְגְלוּתָא רְבִיעִיָּה, לֹא נִגְלָה
לְעוֹלָם, וְאִיזְהוּ גְלוּיֹת הַרְבִּיעִי. זֶהוּ שֶׁהוּא
מִשְׁעִיר, שֶׁהוּא עֲשׂוֹ, דְּכְתִיב (בראשית לו ה) וַיֵּשֶׁב
עֲשׂוֹ בְּהַר שַׁעִיר.

אָמַר רַבִּי לְמָה נִקְרָא שְׁמוֹ שַׁעִיר. עַל שֶׁם תּוֹקֵף
וְחוֹזֵק, הַעוֹל הַכְּבֵד, שֶׁמוֹנְעִין מֵהֶם
הַתּוֹרָה וְהַעֲבוּדָה, וְזֶהוּ עוֹל עַל עַל נִשְׁמַתָּם
שְׁנוֹתֵינִין עַל יִשְׂרָאֵל. שַׁעִיר הוּא תִּקְרָה
בְּגִימְטְרִיא. וְזֶהוּ הַגְּלוּיֹת שֶׁיִשְׂרָאֵל יוֹשְׁבִים בָּהֶן,
הִיא מִשָּׂא דוֹמָה. כְּלוֹמַר, בְּחֻשָּׁאֵי. דְּבַר שְׁלֹא
נִגְלָה מִהֶלֶב לְפָה. שֶׁנֶּאֱמַר, (ישעיה סג ד) כִּי יוֹם
נִקְּם בְּלִבִּי, וְגו'.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (דברים לד 1) וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּגִי בְּאַרְצָן
מוֹאֵב מוֹל בֵּית פְּעוֹר. וְכְתִיב וְלֹא יָדַע
אִישׁ אֵת קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. אָמַר הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שׁוֹטִים הֵם הַמְּחַשְׁבִּים קֶצֶי
מְשִׁיחָא, דְּבַר שְׁלֹא גְלוּיֹת לְעוֹלָם, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה

א) כִּי יוֹם נִקְּם בְּלִבִּי, לְבָא לְפּוֹמָא לֹא גְלוּיָא,
וְאִינוּן מִשְׁתַּדְּלִי לְמַחְשֵׁב קֶצֶי.

בְּהַאי, נִחְזִי תִלְתָּא סִימָנִי, כְּתוּבִית וְאַחֲזִית לְדָרְי

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. פי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק פי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' סב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעַלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֵׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקֵהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֵה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שִׁקֵּר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֵה אֱלִיָּה
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנִאֲמַר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכנתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחובט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

עיר וקדיש מזו שמיא נחית

לא תשכח מפי זרעו

ספר
הזוהר
הקדוש
המחולק

כרך א'

הרי אנחנו לומדים בספר
הזוהר הקדוש לעילוי
שכינת עוינו ולהרים קרן
מזל ישראל ולסתום פי
כל הצרים אותנו, עליונים
ופחתונים ולהחזיר העטרה
ליושנה ויאמר די לצרותינו
וישראל ישפון לבטח
ולטהר את האויר בארצינו
הקדושה, אמן כן יהי רצון.